

ÚRSKURÐUR
ÁFRÝJUNARNEFNDAR NEYTENDAMÁLA

MÁL NR. 1/2005

Kæra Harðviðar ehf. á ákvörðun Neytendastofu 8. nóvember 2005 [í málinu nr. 1/2005](#).

1. Þann 28. febrúar 2006 er tekið fyrir málið nr. 1/2005: Kæra Harðviðar ehf. á ákvörðun Neytendastofu nr. 1/2005. Í málinu úrskurða Ása Ólafsdóttir, Egill Heiðar Gíslason og Gizur Bergsteinsson.
2. Með kæru, dags. 5. desember 2005 sem barst 8. sama mánaðar, hefur umboðsmaður kæranda kært til áfrýjunarnefndar neytendamála ákvörðun Neytendastofu, dags. 8. nóvember 2005, um að ekki sé ástæða til að aðhafast í tilefni af kvörtun kæranda á skráningu og notkun Sifjar ehf. á léninu hardvidur.is. Umboðsmaður kæranda krefst þess að Sif ehf. verði gert að afskrá og hætta að nota lénið hardvidur.is. Þá verði félaginu gert að hætta að nota sama heiti til að kynna starfsemi sína.
3. Kæruheimild er í 2. mgr. 4. gr. laga nr. 62/2005 um Neytendastofu og talsmann neytenda, sbr. 4. mgr. 4. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins.

MÁLAVEXTIR

4. Með bréfi til Samkeppnisstofnunar, dags. 3. júní 2004, krafðist umboðsmaður kæranda þess að Sif ehf. yrði gert að afskrá og hætta að nota lénið hardvidur.is. Þá yrði félaginu gert að hætta að nota sama heiti til að kynna starfsemi sína. Í bréfinu kemur fram að kærandi sé einkahlutafélag, sem hafi verið stofnað í þeim tilgangi að flytja inn og selja tvær nánar tiltekna harðviðartegundir frá Brasilíu. Um sé að ræða harðvið til húsbýgginga, en hann sé meðal annars notaður í utanhússklæðningu og smíði á pöllum, hurðum og gluggum. Starfsemin hafi verið í höndum Páls Jónssonar, stofnanda kæranda, frá því í septembermánuði 2000, en kærandi verið stofnaður til að annast hana í febrúarmánuði 2004. Við það tilefni hafi kærandi óskað eftir símanúmeri hjá Landsíma Íslands hf. og sótt um og fengið úthlutað netfanginu hardvidur@simnet.is.
5. Í bréfi kæranda kemur fram að Sif ehf. hafi 19. apríl 2004 skráð lénið hardvidur.is hjá Internet á Íslandi hf. (ISNIC). Sif ehf. hafi verið stofnað á árinu 1995 í þeim tilgangi að annast innflutning á varalutum og snyrtivörum. Á hinn bóginn hafi félagið líkt og kærandi flutt inn harðvið frá Brasilíu á árinu 2004. Hafi Sif ehf. bæði notað áður nefnt lén og heitið hardvidur.is við kynningu á starfsemi sinni. Telur kærandi að framangreind notkun á nafni félagsins feli í sér óréttmæta viðskiptahætti sem stríði gegn 1. og 25. gr. samkeppnislaga nr. 8/1993. Sé notkun Sifjar ehf. á umræddu léni til þess fallin að valda ruglingi og kæranda fjárhagstjóni.
6. Með bréfum, dags. 7. júní og 19. ágúst 2004, óskaði Samkeppnisstofnun eftir umsögn Sifjar ehf. um erindi kæranda. Athugasemdir félagsins bárust stofnuninni með bréfi, dags. 26. ágúst sama

árs. Í bréfinu mótmælir umboðsmaður félagsins því að skráning og notkun þess á umræddu léni stríði gegn ákvæðum samkeppnislaga. Kveður hann ákveðnar reglur gilda um skráningu léna, en þeim sé ætlað að tryggja að lénið endurspegli þá starfsemi sem tengist notkun þess. Sif ehf. flytji inn og selji harðvið til almennings. Lénið hardvidur.is lýsi mjög vel þeirri vöru sem félagið selji og verði á engan hátt tengt kæranda. Er á það bent að orðið harðviður sé almennt heiti á viðartegund. Kærandi hafi hvorki einkarétt á að nota orðið né einkaleyfi til innflutnings slíkrar vöru. Þar sem um almennt heiti sé að ræða njóti það ekki sérstakrar verndar. Kærandi hafi valið nafn sitt sjálfur og verið í lófa lagið að sækja um skráningu á léninu hardvidur.is. Þess í stað hafi kærandi kosið að nota lénið casema.is. Kveður umboðsmaðurinn Sif ehf. hafa flutt inn á annað hundrað tonn af harðviði frá haustinu 2003, en sér vera ókunnugt um að kærandi hafi flutt inn harðvið af nokkru tagi.

7. Með bréfi, dags. 27. ágúst 2004, óskaði Samkeppnisstofnun eftir athugasemdum kæranda við bréf Sifjar ehf. Í bréfi umboðsmanns kæranda, dags. 4. nóvember sama árs, er því mótmælt að lénið hardvidur.is endurspegli starfsemi Sifjar ehf. Félagið hafi að formi til flutt inn þrjá gáma af harðviði frá Brasilú, en það sé einasti innflutningur félagsins á harðviði. Starfsemi félagsins sé fyrst og fremst bókhaldsþjónusta og heild- og smásala á snyrtivörum. Kærandi hafi hins vegar flutt inn sjö gáma af harðviði frá Brasilú á árinu 2004. Telur umboðsmaðurinn að um sé að ræða tilraun Sifjar ehf. til að koma höggi á kæranda og hafa viðskipti af honum.
8. Með bréfum, dags. 9. nóvember og 15. desember 2004, gaf Samkeppnisstofnun Sif ehf. færi á að gera athugasemdir við bréf kæranda. Engar athugasemdir bárust frá félaginu.
9. Með lögum nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins var Neytendastofu falið eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum. Á grundvelli laganna tók Neytendastofa við afgreiðslu málsins 1. júlí 2005.

ÁKVÖRÐUN NEYTENDASTOFU

10. Hinn 8. nóvember 2005 ákvað Neytendastofa sem fyrr segir að ekki væri ástæða til að aðhafast í tilefni af kvörtun kæranda á skráningu og notkun Sifjar ehf. á léninu hardvidur.is. Í ákvörðuninni kemur fram að erindi umboðsmanns kæranda sé reist á 25. gr. samkeppnislaga nr. 8/1993. Er bent á að ákvæðið svari til 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins og tekið fram að stofnunin telji að 5. gr. laganna komi jafnframt til álita. Er því næst rakið efni hinna tilvitnuðu lagaákvæða og vísað til þess sem fram kemur í athugasemdum við 25. gr. frumvarps þess sem varð að samkeppnislögum nr. 8/1993.
11. Í ákvörðuninni kemur fram að samkvæmt 2. málslíð 12. gr. laganna sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkennið þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti. Er tekið fram að firmanafnið „Harðviður“ hafi verið skráð sem einkahlutafélag í hlutafélagaskrá í febrúarmánuði 2004 og að Sif ehf. hafi fengið lénið hardvidur.is skráð hjá Internet á Íslandi hf. (ISNIC) í apríl sama árs. Bæði fyrirtækin hafi því öðlast rétt til auðkenna sinna í skilningi laga nr. 57/2005.

12. Í ákvörðuninni er vikið að staðhæfingum umboðsmanns kæranda um að Sif hf. hafi notað firmanafnið Harðviður í auglýsingum. Er tekið fram að þessu sé mótmælt af Sif ehf. Með erindinu hafi fylgt útprentun af smáauglýsingu. Yfirskrift auglýsingarinnar sé hardvidur.is en ekki firmanafnið Harðviður. Neytendastofa muni því ekki fjalla nánar um þennan þátt erindisins.
13. Í ákvörðuninni er því næst fjallað um notkun Sifjar ehf. á léninu hardvidur.is. Er bent á að orðið harðviður sé almennt orð, þ.e. safnheiti yfir ákveðnar viðartegundir. Telja megi að allir þeir sem í starfi sínu komi að mismunandi viðartegundum sjái ástæðu til að nota orðið. Þessi almenna skírskotun orðsins geri það að verkum að kærandi verði að hlíta því að orðið sé notað af öðrum. Þá sé ljóst að báðir aðilar selji harðvið í einhverjum mæli og geti orðið talist lýsandi fyrir starfsemi beggja fyrirtækjanna. Af heimasíðu Sifjar ehf., hardvidur.is, megi ljóst vera að meginstarfsemi fyrirtækisins sé innflutningur og sala á harðviði. Þá komi nafn fyrirtækisins mjög skýrt fram. Þá sé til þess að líta að í Fyrirtækjaskrá segi í lýsingu á fyrirtækinu að það bjóði til sölu ýmsar tegundir af harðviði frá Brasilú. Ekki sé minnst á aðra starfsemi fyrirtækisins. Ljóst megi vera að ruglingshætta geti átt sér stað á milli fyrirtækjanna, en engin gögn hafi þó verið lögð fram því til stuðnings. Því sé ekki ástæða sé til að banna Sif ehf. að nota orðið harðviður í tengslum við starfsemi sína. Með vísan til þessa telji Neytendastofa ekki tilefni til frekari afskipta af málinu.

RÖKSTUÐNINGUR KÆRANDA OG ATHUGASEMDIR NEYTENDASTOFU

14. Með bréfi, dags. 13. janúar 2006, óskaði áfrýjunarnefnd neytendamála eftir umsögn Neytendastofu um kæru kæranda. Umsögn Neytendastofu barst nefndinni 27. janúar sama árs. Með bréfi, dags. 30. sama mánaðar, var umboðsmanni kæranda boðið að gera athugasemdir við umsögnina. Engar athugasemdir bárust af því tilefni. Með bréfi, dags. 21. febrúar 2006, var kæran og umsögn Neytendastofu send Sif ehf. til kynningar. Engar athugasemdir bárust frá félaginu.
15. Í kæru, dags. 5. desember 2005, mótmælir umboðsmaður kæranda rökstuðningi Neytendastofu um notkun á almennum orðum sem séu heiti einkahlutafélaga. Bendir umboðsmaðurinn á að Sif ehf. sé í lófa lagið að kynna starfsemi sína á leitarvélum með þeim atriðisorðum sem fyrirtækið leggi áherslu á í stað þess að nota nafn samkeppnisaðila síns. Það sé viðtekið að fyrirtæki noti nafn sitt á veraldarvefnum og sem heiti á netfangi.
16. Í umsögn Neytendastofu, dags. 27. janúar 2006, er gerð krafa um að hin kærða ákvörðun verði staðfest með vísan til forsendna hennar. Í umsögninni eru ítrekuð þau sjónarmið sem koma fram í ákvörðuninni. Er því sérstaklega mótmælt að skráning á félagi í hlutafélagaskrá hafi í för með sér einkarétt til að nota nafn félagsins og að við það sé öðrum óheimilt að nota það eða annað nafn sem líkist því það mikið að um ruglingshættu geti verið að ræða. Firmanafn verði að aðgreina fyrirtækið frá keppinautum á markaði. Af þessu leiði að almenn orð séu ekki hæf til að vera firmanafn. Um sé að ræða grundvallarreglu í hugverka- og auðkennarétti óháð því hvernig skráningu firmanafnsins sé háttað.

NIÐURSTAÐA

17. Samkvæmt gögnum málsins er kærandi einkahlutafélag sem var skráð í fyrirtækjaskrá 25. febrúar 2004. Firmanafn kæranda hefur eingöngu að geyma orðið harðviður. Þannig stendur orðið eitt og sér en ekki með öðrum orðum eða bókstöfum. Um er að ræða safnheiti sem felur í sér skírskotun til nánar tiltekinnar viðartegunda. Er firmanafnið fyrst og fremst lýsandi fyrir þá vöru sem kærandi hefur á boðstólum, en er ekki til þess fallið að greina vörur kæranda frá vörum annarra sem fást við innflutning og sölu á harðviði. Af þessum sökum hefur firmanafnið ekki fólgin í sér nægileg sérkenni til að kærandi njóti verndar gegn því að aðrir noti orðið til kynningar á hliðstæðri starfsemi sinni. Fær þessi niðurstaða meðal annars stoð í dómi Hæstaréttar Íslands frá 16. maí 1947 í dómasafni þess árs, bls. 227. Er Sif ehf. því ekki óheimil notkun orðsins harðviður vegna ákvæða 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins.
18. Af þeim upplýsingum sem liggja fyrir í málinu verður ekki ráðið að skráning og notkun Sifjar ehf. á léninu hardvidur.is brjóti í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi eða eitthvað það sem óhæfilegt er gagnvart hagsmunum neytenda. Verður krafa kæranda því heldur ekki studd við 5. gr. laganna.
19. Samkvæmt framansögðu ber að staðfesta hina kærðu ákvörðun.

ÚRSKURÐARORÐ:

Hin kærða ákvörðun er staðfest.